

Vattenverksamhetsutredningen

Delbetänkande 2013:69

Slutbetänkande 2014:35

Anders Skarstedt
anders.skarstedt@havochvatten.se

Havs
och Vatten
myndigheten

Ny definition av tillståndsplikten för vattenverksamhet

- Tillståndsplikten för vattenverksamhet **definieras** på samma sätt som för miljöfarlig verksamhet. Formuleringen i 11 kap 12 § utgår.
- Vad som är tillstånds- resp anmälningsskyldigt **räknas upp i en lista**
- Det ska vara möjligt att förelägga om tillståndsprövning även om det inte framgår av listan.
- Föreslår att det i nuläget bara ska finnas 2 nivåer A och C (mark- och miljödomstol samt tillsynsmyndighet)
- Inget färdigt förslag på lista över tillstånds- resp. anmälningsskyldiga verksamheter

SOU 2014:35

Generella föreskrifter, miljörapport, prövningen

- Det ska bli möjligt att meddela **generella föreskrifter** för de verksamheter som omfattas av 11 kap miljöbalken (som för miljöfarlig verksamhet).
- Det ska finnas möjlighet för regeringen att meddela föreskrifter om **miljörapport** för verksamheter som omfattas av 11 kap. miljöbalken.
- Den grundläggande principen om att **hela verksamheten** kan omfattas av en prövning, även om upprinnelsen är en ändring, ska även gälla vattenverksamheterna.

SOU 2013:69

Förändringar i tillståndsprocessen

- Bedömningen av samhällsekonomisk nytta (11 kap 6 § MB) tas bort. Menar att den kan inrymmas i hänsynsreglerna i 2 kap MB
- Även 11 kap 8 § MB om åtgärder för fisket tas bort och täcks av nuvarande formuleringar i 2 kap. MB
- Möjligheten till fiske- och bygdeavgift plockas bort. Beslutade avgifter gäller fram till dess en omprövning eller nyprövning ändrar på detta.
- Menar att villkor i samband med tillstånd ska ställas via de allmänna hänsynsreglerna och att det finns bestämmelser om **kompensation** i 16 kap 9 § MB

SOU 2014:35

Förändringar i tillståndsprocessen

- Den som ansöker om tillstånd behöver inte ha rådighet för att få sin ansökan prövad
- Den som ansöker om tillstånd ska inte vara skyldig att betala motparternas rättegångskostnader
- Den fastighetsägare eller rättighetsinnehavare som skadas av ett meddelat tillstånd får sitt skadeståndsanspråk prövat i ett stämningssmål vid sidan av ansökningsmålet.
- Reglerna om oförutsedd skada tas bort och i stället är den som lider skada hänvisad till ett stämningssmål.

SOU 2014:35

Omprövning

- Myndigheten som ansöker om omprövning ska inte behöva betala ev enskilda intressens rättegångskostnader (jmf miljöfarlig verksamhet)
- Verksamhetsutövaren får ett större ansvar att redovisa underlag till omprövningen (jmf miljöfarlig verksamhet)
- Ersättningsbestämmelserna i samband med omprövning (bl.a. till förmån för miljöintresset) ska fasas ut (övergångsperiod om 5 år)
- Markägare eller staten, kommun, vattenförbud ska kunna ansöka om att ta över underhållsansvaret för en damm – utan att det finns en ansökan om utrivning först

SOU 2014:35

Upphävande av tillstånd

- Verksamhetsutövaren ska kunna ansöka om att tillstånd ska upphävas. Samma gäller för miljöfarlig verksamhet.
- Regeln kopplas ihop med 24:4 som säger att domstolen kan ålägga verksamhetsutövaren att riva ut en vattenanläggning.
- Bestämmelsen behövs också för att den som idag har ett tillstånd för en verksamhet, som efter ändringar i tillståndsplikten numera är anmälningspliktig ska kunna "gå ned" till anmäld verksamhet.

SOU 2014:35

Ny prövning av äldre tillstånd och rättigheter

- Länsstyrelsen får besluta om att en verksamhetsutövare ska ansöka om nytt tillstånd inom en viss tid
- Gäller vattenregleringar, vattenbortledningar, vattenöverledningar
- Gäller även om verksamheten har tillstånd enligt Vattenlagen (1983), äldre Vattenlagen (1918), Vattenrättsförordningen (1880), urminnes hävd, privilegiebrev eller annan rättighet som avses i 2 kap 41 § äldre vattenlagen, lagligförklaring
- Utredningen menar att Hav, Kammarkollegiet, Energimyndigheten ska ta fram vägledande prioriteringsgrunder

SOU 2013:69

Oklara ansvarsförhållanden

- Utredningen föreslår ett förtydligande i 28.10 (heter 28:14 i förslaget) som innebär att en rättighetsinnehavare – som utgångspunkt ska ta bort anläggningen
- Utredningen föreslår att det ska tydliggöras att staten har ansvar för anläggningarna inom avlysta flottleder
- Utredningen föreslår subsidiärt ansvar för markägaren i det fall en rättighetsinnehavare har gått i konkurs
- Utredningen föreslår att staten ska kunna hjälpa till med pengar för att hjälpa en markägare som har en övergiven (uppförd med särskild rätt) damm på sin fastighet

SOU 2014:35